

Finansal piyasalarda risk iştahı pozitif seyrini sürdürüyor

Haftanın son gününü küresel riskli varlıklar yükselişle kapattı. ABD'de borç tavanı anlaşmasının çözümüyle başlayan iyimserlik, beklentilerin üzerinde artan Mayıs ayı istihdam verilerinin açıklandığı günde de sürdü. Mayıs ayı verileri istihdamın dirençli kaldığını ve ücretler üzerindeki baskının sınırlı gerilediğini ortaya koydu. Avrupa Merkez Bankası (ECB) üyesi Fabio Panetta, ECB'nin faiz artırımlarını tam olarak bitirmediğini ancak oranların çok daha fazla yükselmeyeceğini belirtti. Bir diğer ECB üyesi ve İtalya Merkez Bankası Başkanı Ignazio Visco önümüzdeki dönemde çekirdek enflasyonda gerilemenin süreceğini söylerken, faiz artışlarına kademeli gidilmesi taraftarı olduğunu ekledi. Bu ortamda Cuma günü ABD 10 yıllık tahvil faizi 9 baz puan yükselişle %3,69'a gelirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 5 baz puan artışla %2,31 seviyesine çıktı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %2,3 yükselirken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %1,5 artış oldu. Dolar endeksi %0,4 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri de ortalamada %0,1 değer kazandı. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,5 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %0,3 düşüş yaşandı. Altının ons fiyatı %1,5 geriledi.

Yurtiçi finansal varlıklara yönelik risk iştahı haftanın son gününde pozitif seyrini sürdürdü. Ticaret Bakanlığı Mayıs ayı öncü dış ticaret verilerine göre, ithalatın ihracattan hızlı artışıyla dış ticaret açığında genişleme sürdü. Haftanın son gününde Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %3,1 ve %3,7 yükseldi. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,5 değer kaybetti. Ülke risk priminde ve kısa vadeli tahvil faizlerinde bir miktar artış gözlemlendi. Cumartesi günü Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan yeni Cumhurbaşkanlığı Kabinesi Resmi Gazete'de yayımlandı. Hazine ve Maliye Bakanı olarak Nureddin Nebati'nin yerine Mehmet Şimşek, Ticaret Bakanı olarak Mehmet Muş'un yerine Ömer Bolat atandı. Devir teslim töreninde konuşan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek sürdürülebilir yüksek büyüme için mali disiplinin tesis edilmesinin ve fiyat istikrarının sağlanmasının temel hedef olacağını söyledi. Orta vadede enflasyonun yeniden tek haneli rakamlara düşürülmesinin, her alanda öngörülebilirliğin artırılmasının ve cari açığı azaltacak yapısal dönüşümün hızlandırılmasının ülkemiz için hayati önem taşıdığını ekledi.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	20,96 ▲ 0,8%	BİST 100	5.115 ▲ 3,1%
TR 2Y	13,38 ▲ 206 bp	TR 10Y	11,98 ▲ 289 bp
DXY	104,0 ▲ 0,4%	MSCI Dünya	2.873 ▲ 1,5%
Altın (ons, \$)	1.948 ▼ -1,5%	ABD 10Y	3,69 ▲ 9 bp
Brent (varil, \$)	76,1 ▲ 2,5%	Karbon (ton, €)	79,0 ▲ 0,3%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,8%
Dolar/Japon Yeni	0,8%
Dolar Endeksi	0,4%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	0,0%
Dolar/Rus Rublesi	-0,2%
Euro/Dolar	-0,5%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,6%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,7%
Dolar/Brezilya Reali	-1,1%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	3,6%
MSCI Latin Amerika	2,9%
MSCI GOÜ	2,3%
MSCI Asya Pasifik	2,2%
MSCI Kuzey Amerika	1,5%
MSCI Dünya	1,5%
MSCI Avrupa	1,4%
MSCI GOÜ Avrupa	1,2%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Mayıs	-0,20%	2,39%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel risk iştahı Cuma gününden kalan eğilimlerle pozitif seyrediyor. Haftasonunda OPEC ve OPEC dışı 10 petrol üretici ülkenin yaptığı toplantı sonrasında, Suudi Arabistan Temmuz ayından itibaren günlük 1 milyon varil ek petrol üretim kesintisine gideceğini duyurdu. Çin'de Mayıs ayında Caixin hizmet endeksi Nisan'daki 56,4'ten 57,1'e yükseldi. Bugün küresel tarafta Euro Bölgesi Nisan ayı üretici fiyatları enflasyonu ile gelişmiş ülkelerin Mayıs ayı nihai PMI verileri ve ABD Nisan ayı fabrika siparişleri rakamları izlenecek. Yurtiçinde ise TÜİK Mayıs ayı enflasyon rakamlarını açıklayacak.

ABD'de Mayıs ayı tarım dışı istihdam rakamları beklentilerin üzerinde arttı. Aylık bazda tarım dışı istihdam 339 bin artışla 190 bin kişi olan piyasa ortalama tahminlerinin üzerinde gerçekleşti. İşsizlik oranı %3,5 olan beklentileri aşarak %3,4'ten %3,7'ye yükseldi. Mayıs'ta ortalama saatlik kazançlarda değişim aylık bazda tahminlerle uyumlu biçimde %0,4'ten %0,3'e geriledi. Saatlik kazançların yıllık artış hızı %4,4'ten %4,3'e inerek ücretler üzerindeki baskının bir miktar hafiflediğini ortaya koydu.

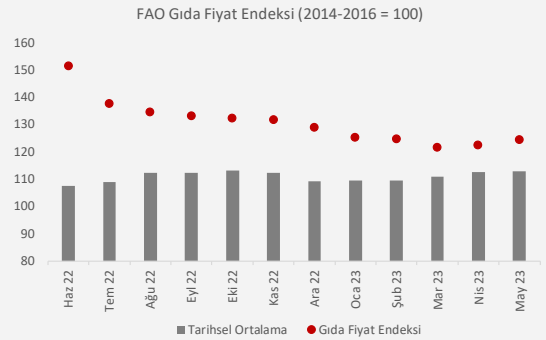
Ticaret Bakanlığı Mayıs ayı dış ticaret istatistikleri ön sonuçlarını yayınladı. Buna göre, Mayıs'ta ihracat %14,4 artarak 21,7 milyar dolara çıkarken, ithalat yıllık bazda %16,0 artışla 34,3 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde dış ticaret açığı yıllık %18,8 artışla 12,7 milyar dolar oldu. Böylece ilk beş ayda ihracat %0,2 artarken, ithalatta artış %8,9 seviyesinde gerçekleşti. 2022 ilk beş ayında 43,3 milyar dolar olan dış ticaret açığı 2023'ün aynı döneminde 56,1 milyar dolara çıktı.

Şirket ve Sektör Haberleri

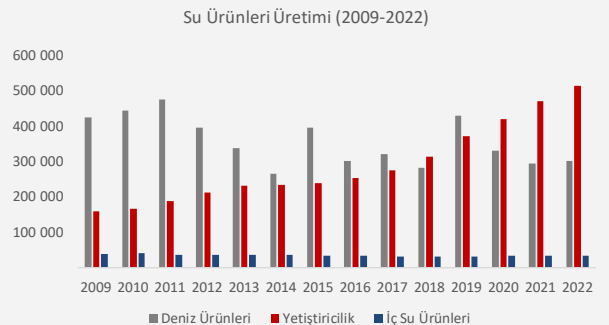
Getir, n11'in tamamını satın aldı. Getir kurucusu ve CEO'su Nazım Salur, Twitter üzerinden yaptığı bir paylaşım ile Getir'in, n11'in kalan hisselerini satın aldığını duyurdu. Getir, geçtiğimiz yıl n11'e 50 milyon dolar yatırım yaparak hisselerin %33'ünü satın almış, SK Planet ve Doğu Holding ile ortak olmuştu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yürüttüğü "Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı" kapsamında desteklenen projelere yönelik bilgilerin yer aldığı "Yatırım Haritası" uygulaması kullanıma sunuldu. Uygulama ile, çağrı, il ve yatırım tutarı aralığı filtreleri ile program kapsamında desteklenen projelere ilişkin özet bilgilere ve projeler kapsamında üretilecek ürün görsellerine de ulaşım mümkün hale geliyor. Program kapsamında bugüne kadar açılan 5 çağrıda toplam 178 proje desteklendi. Bu projeler kapsamında 4,7 milyar lirası AR-GE harcaması olmak üzere toplam 52,7 milyar liralık yatırımın gerçekleştirilmesi öngörülüyor. Söz konusu projeler vasıtasıyla 5 yıl sonunda 855,8 milyar liralık katma değer oluşturulması hedefleniyor.

Mayıs ayında Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Gıda Fiyat Endeksi bir önceki aya göre %2,6, zirveye ulaştığı Mart 2022'ye kıyasla ise %22,1 düşüş gösterdi. Mayıs ayındaki düşüşe bitkisel yağ, tahıl ve süt ürünlerindeki düşüşler öncülük ederken, bu düşüş şeker ve et endekslerindeki artışlarla dengelendi. Şeker endeksindeki artışta El Niño'nun 2023/24 mahsulü üzerindeki olası etkilerine dair endişeler rol oynadı. Et fiyatlarının artmasında ise, başta Asya'dan olmak üzere, yüksek ithalat talebi ve kuş gribi kaynaklı arz problemleri önemli oldu. Endeks değeri 2018-2022 ortalamasının %12,1 üzerinde seyrediyor. Aylık bazda trendler ise Mayıs ayı endeks değerinin, Mayıs ayı tarihsel ortalamasının %10,2 yukarısında olduğunu gösteriyor.

Su ürünleri üretimi 2022'de geçtiğimiz yıla kıyasla %6,2 artarak 849 bin 808 ton oldu. Geçtiğimiz yıl artış %1,8 seviyesinde olmuştu. Alt gruplarına göre üretim payları ise: %60,6 yetiştiricilik ürünleri, %30 avcılık yoluyla elde edilen deniz balıkları, %5,6 avcılık yoluyla elde edilen diğer deniz ürünleri ve %3,9 avcılık yoluyla elde edilen iç su ürünleri şekilde gerçekleşti.

Şirket ve Sektör Haberleri

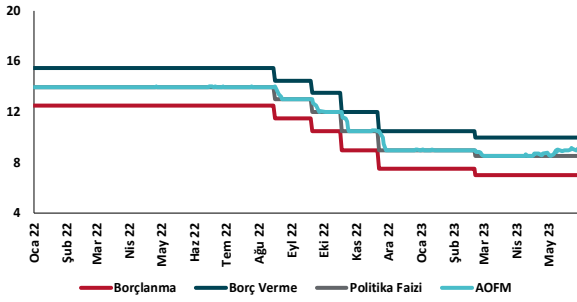
Nisan ayında 1.309 projeye teşvik belgesi düzenledi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Nisan ayında toplam yatırım tutarı 67,58 milyar TL olan 1.309 projeye teşvik belgesi düzenledi. Resmi Gazete’de yayımlanan listeye göre, teşvik belgesi düzenlenen projelerin 329 adedi enerji sektörüne yönelik projeler olurken, enerji projeleri arasında yatırım tutarı en yüksek olan proje 1,01 milyar TL ile EnerjiSA Enerji Üretim A.Ş.’nin Aydın’da gerçekleştireceği 82,5 megavat kapasiteli rüzgar enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi projesi oldu. Nisan ayında yatırım tutarı en yüksek proje ise Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.’nin Mersin’de gerçekleştireceği düz ve buzlu cam üretim tesisi oldu. Projenin yatırım tutarı 7,97 milyar TL civarında.

Oxfam İklim Finansmanı Gölge Raporu’nu yayınladı. Gelişmiş ülkelerin iklim kriziyle mücadele amacıyla gelişen ülkelere 2020 yılından itibaren, taahhüt ettiği yıllık 100 milyar dolar tutarındaki aktarımın yerine getirilmediğini hatırlatan Oxfam, gelişen ülkelere aktarıldığı ifade edilen 83 milyar dolar tutarının ise yukarı yönlü sapmalı olduğunu ifade etti. Rapor, gelişen ülkelere aktarılan “gerçek destek”in 83 milyar dolar değil, 21 ila 24,5 milyar dolar tutarında olduğunu iddia ediyor. Gelişen ülkelere aktarılan finansman konusunun bu hafta Bonn’da Birleşmiş Milletler bünyesinde gerçekleşecek İklim Değişikliği Konferansı’nda gündeme gelmesi bekleniyor.

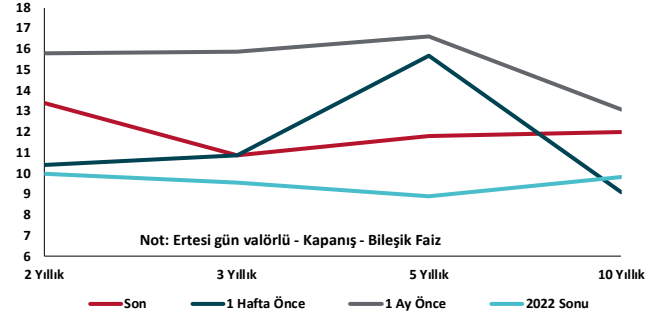
Kalkınma Gündemi

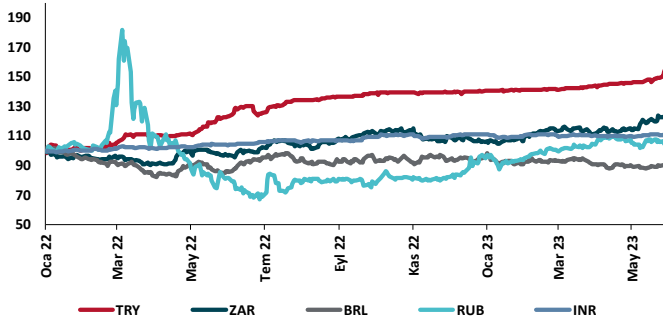
TCMB Faiz Koridoru

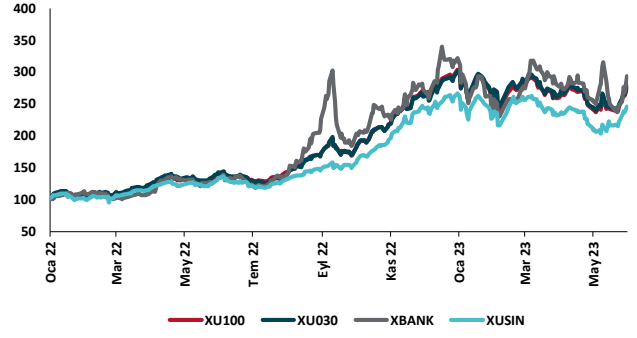
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

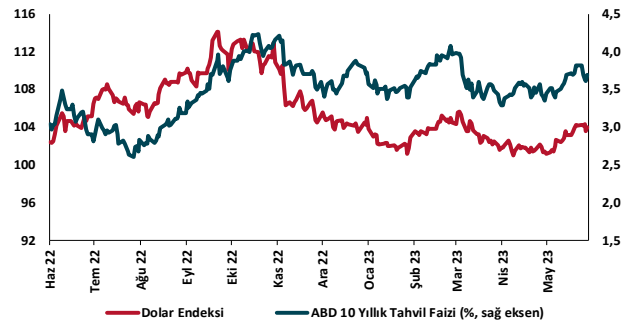
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

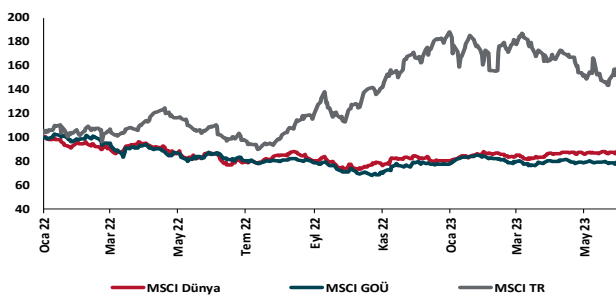
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

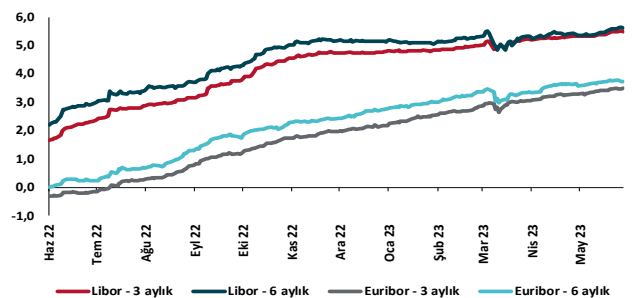
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.